

יזמן מסע

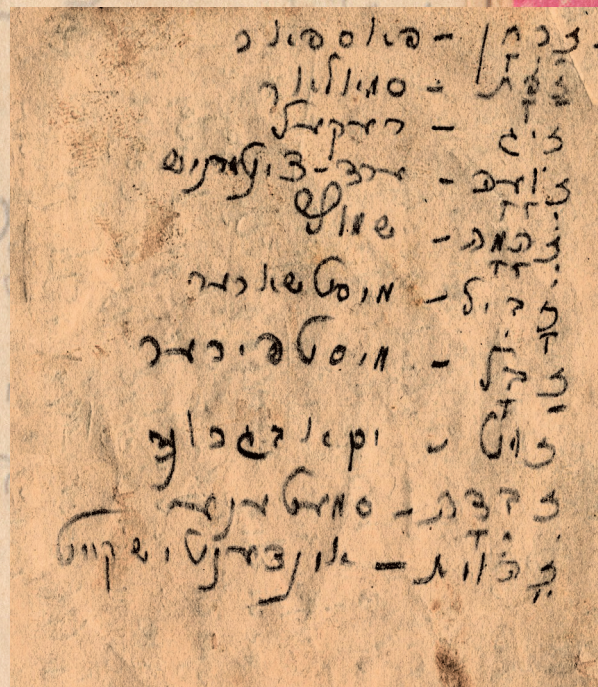
אקסודוס 1947 - יציאת אירופה תש"ז
יומנו של המעפיל

דוד חטקביץ

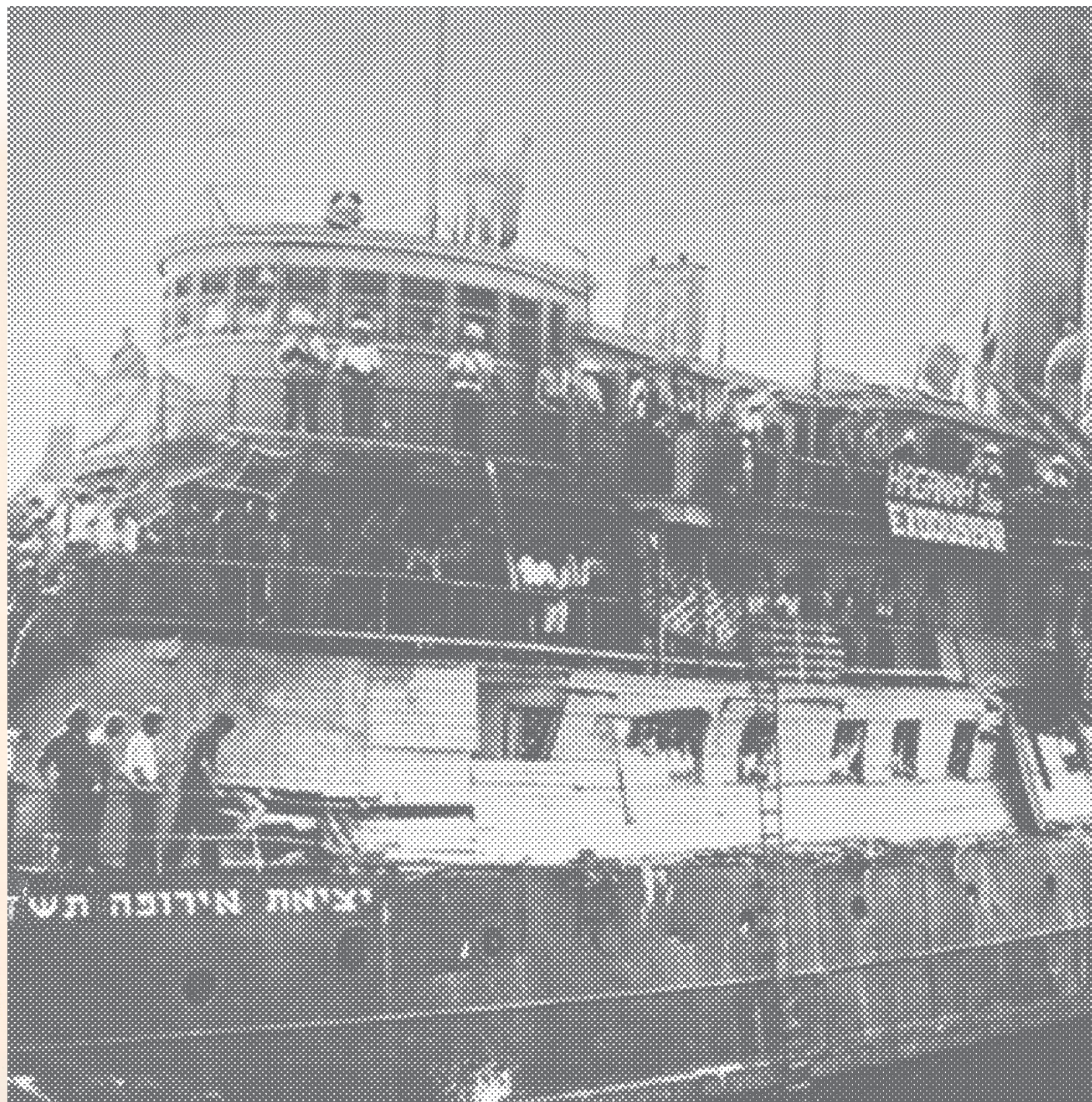

מילון עברית-אידיש

נערך על ידי מעפיל "אקסודוס 1947" - דוד חטקביץ ז"ל

זרחן - פאספאר	משוט - וואסלע
זפת - סמולאר	משוף - פייל
זיג - רעקעל	מחצלת - ראגאצע
זועה - ערד צינטורניש	מחמאה - קומפלימענט
זהמה - שמוץ	מסובך - קומפליצירט
זביל - מיסטשארער	מקצועה - העבעל
זבל - מיסטפירער	משאלה - ביטע
זוט - יסאברונד	משור - זעג
זבדה - סמעטענע	משור - זעג
זהוית - אונדנטישקייט	משוט - וואסלע
כתם - פלעק	משוף - פייל
כחוש - מאגער	מחצלת - ראגאצע
מתלעה - שנייד ציון	מחמאה - קומפלימענט
משאלה - ביטע	מסובך - קומפליצירט
משור - זעג	מקצועה - העבעל

יום שלישי 12/VIII קבלנו ידיעה שבסוף השבוע נוסעים למזרח או לטברוק או לקפריסין אניות
מלחמות כבר נסעו למרסל לקבל שמן למכונות וגם צריכים לקבל מזון בעדנו על עשרה ימים.

יום רביעי 13/VIII יום היום בשעה 8 וחצי התקים נשף מצוין.

משתתפים חלוצים מצרפת מאנגליה (מרתף 2) מאמרים שונים וח' גרינשטיין הבטחות להודו ונולדה
בת בשעת הנשף (1) מנגנים בחלילים חלוצי צרפת ניגונים שונים (2) מתי מדברי האחרונים (בלוק 3)
מקהלה... שירים שונים ...

מסעי « יציאת אירופה תש"ז »

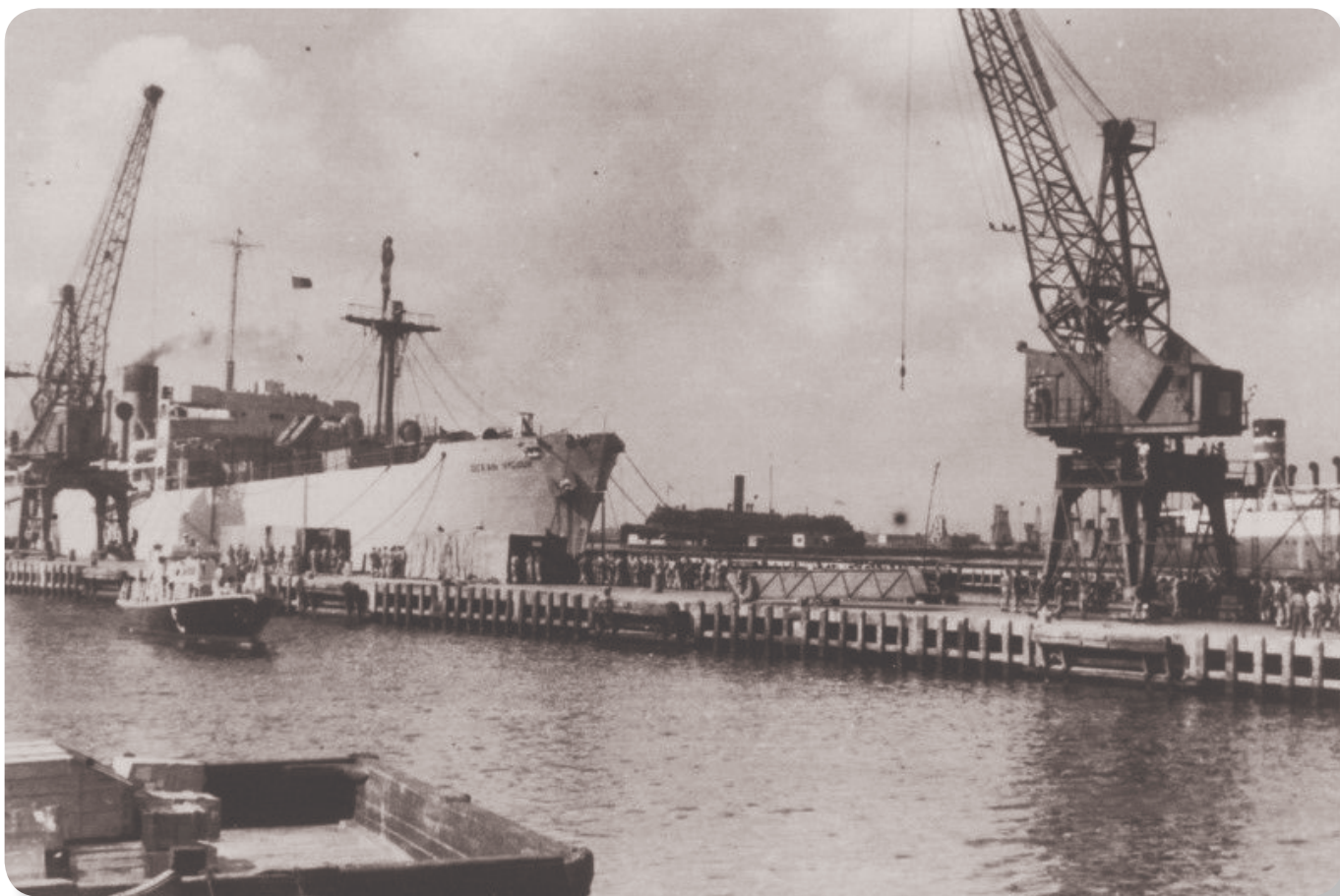
ויום בשבת 9/III סדר וכר ששם אכל
 חלקם פתחאון חל בספון וכר אורגיון אכל חל
 לילך האורגיון וכר ששם דרך הוכרה שספון
 דקען וכר האכל שיון לילך לילך לילך ששם
 יריד פתחאון אורגיון ששם חל פתחאון ששם
 ואורגיון אכל חל חל ששם חל חל חל חל חל
 אורגיון חל חל חל חל חל חל חל חל חל חל
 חל חל חל חל חל חל חל חל חל חל חל חל
 חל חל חל חל חל חל חל חל חל חל חל חל

יום השבת 9/VIII מוצאי שבת ירד גשם וכל האנשים הנמצאים על הספון ירדו למרתפים אבל גם לתוך
 המרתפים ירד גשם דרך המכברה שבסיפון ביקשנו מרב החובל שייתן לנו רשות להיכנס בשעת ירידת
 הגשם למרתף ששם בית החולים ושם מקום אבל הוא ענה שאם אין לכם מקום יכולים אתם לרדת.
 שלחו לרב החובל מכתב שהכל שנעשה מצדו הכל כתוב ונחתם והוא ישלם בעד זה.
 יום ראשון יום שני ימים בלי שינויים...

ואם רביעי 6/VIII אמרו שנסעה אוניה אחת למרסל לטען פחמים מנמל (דע בוג)
פחמים מנמל (דע בוג) 7/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם חמישי 8/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם ששי 9/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שבת 10/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם ראשון 11/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שני 12/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שלישי 13/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם רביעי 14/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם חמישי 15/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם ששי 16/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שבת 17/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם ראשון 18/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שני 19/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שלישי 20/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם רביעי 21/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם חמישי 22/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם ששי 23/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שבת 24/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם ראשון 25/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שני 26/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שלישי 27/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם רביעי 28/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם חמישי 29/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם ששי 30/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ואם שבת 31/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות

יום רביעי 6/VIII אמרו שנסעה אוניה אחת למרסל לטען פחמים מנמל (דע בוג)
יום חמישי 7/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
ובדרך פגשנו את האניה היא יצאה מנמל משא ממרסל בשעה 3 באה מכונית עם מזון בעדנו פרות לחם
אגסים אמרו לנו שבקרוב נסע והם גם כן יסעו עמנו בדרכנו.
יום ששי 8/VIII בשעה 10 לפני הצהרים אוניתנו נסעה למרסל לטען פחמים הגענו ב - 12 שעות
(דע בוג) בדרכנו למרסל ביקר את האניות משה סנה יהיה אצלנו בשעה 2 הגענו (דע בוג)

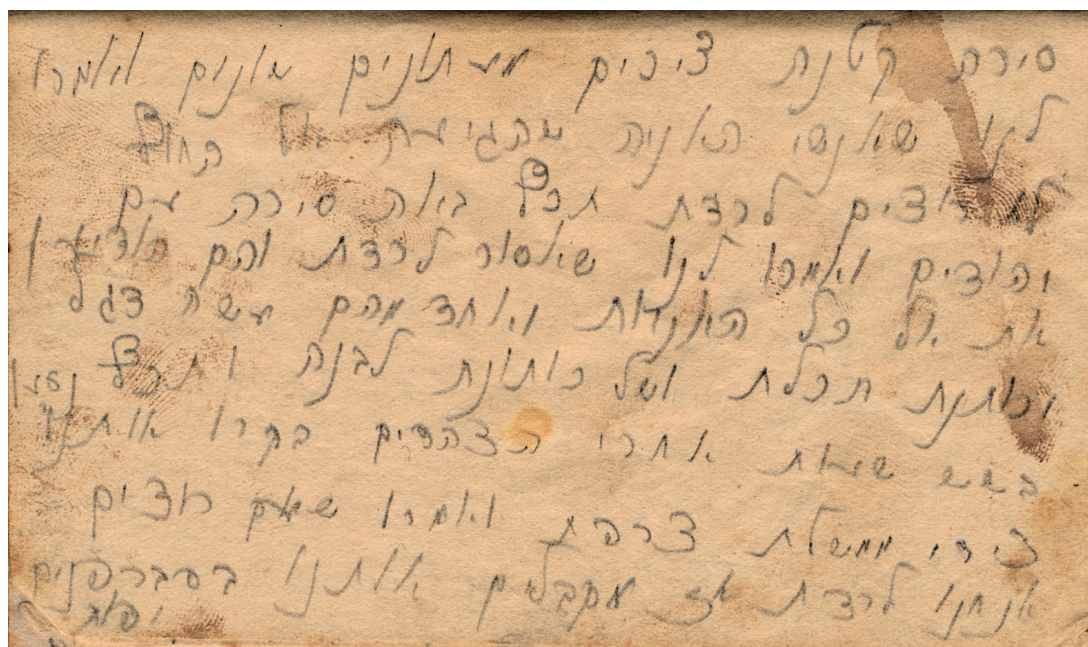

בשעה זו בחור אחד הרים דגל על ראש האניה אחד המעפילים אמר להם שלא נזוז מפה ורק אנחנו
רוצים לעלות ארצה ספרו להם מה שעשו לנו האנגלים וכלם ענו בקול אחד לא נזוז.
אחר כך הצירים ירדו אל הספינה והראו להם את האכל שאנחנו מקבלים ובכלל המצב הם הבטיחו
למסר את זה לממשלה הצרפתית וגם נתנו להם את הבטחה שקבלנו על דף נייר בחיפה שנוסעים אנחנו
לקפריסין ועשו את בערמה. בלילה בשעה 3:30 אנשי האניה הקיצו משנתם וצעק שצעקה אשה וכלם
צעקו בקול רם ולא ידעו מדוע הם צועקים ואחרי כן ידוע...

...בשעה זו בחור אחד הרים דגל על ראש האניה אחד המעפילים אמר להם שלא נזוז מפה ורק אנחנו
רוצים לעלות ארצה ספרו להם מה שעשו לנו האנגלים וכלם ענו בקול אחד לא נזוז.
אחר כך הצירים ירדו אל הספינה והראו להם את האכל שאנחנו מקבלים ובכלל המצב הם הבטיחו
למסר את זה לממשלה הצרפתית וגם נתנו להם את הבטחה שקבלנו על דף נייר בחיפה שנוסעים אנחנו
לקפריסין ועשו את בערמה. בלילה בשעה 3:30 אנשי האניה הקיצו משנתם וצעק שצעקה אשה וכלם
צעקו בקול רם ולא ידעו מדוע הם צועקים ואחרי כן ידוע...

...סירה קטנה צירים מעיתונים שונים ואמרו לנו שאנשי האנייה שהגיעה אל החוף לא רוצים לרדת. תכנן באה סירה עם יהודים ואמרו לנו שאסור לרדת והם הודיעו אל כל האניות. ואחד מהם עשה דגל מכותנת תכלת ושל כותונת לבנה ותכפ נסעו. בשש שעות אחרי הצהריים בקרו אותנו צירי ממשלת צרפת ואמרו שאם רוצים אנחנו לרדת אז מקבלים אותנו בסבר פנים יפות...

ואם יבא ביום 27/7 יתנו לא רחוק מצרפת
 הילעלים אחר גבול השלישי נתיב מצרפת
 ואם תאמסלם בצרפת מקדמו אנו אנו
 שמו צבאות ארמון לארץ מצרפת
 ואם שני ימים בלילה אנו אנו אנו
 תלית נסיון ארמון ארמון שבו בחזרה מן החוף
 ואם שני ימים בלילה אנו אנו אנו
 ארמון אנו אנו אנו אנו אנו אנו אנו
 אנו אנו אנו אנו אנו אנו אנו אנו

יום ראשון 27/VII היינו לא רחוק מצרפת אבל האנגלים אמרו שביום השלישי נהיה בצרפת וגם
 הממשלה הצרפתית מקבלת אותנו ונותנת לנו מזון זכויות ורישיון לגור בצרפת.
 יום שני 28/VII בערב ראינו את החוף אבל כל הלילה נסעו ופעמים אחדים שבו בחזרה מן החוף
 יום שלישי 29/VII באנו לא רחוק מהחוף האניות מלחמות לא ליוו אותנו עוד אניה אחת הגיעה אל
 החוף. בצהריים באו עם...

פתחית 12 בצהריים לא לקבל שום
 זכרון מהם
 21/7/21 יום שני ארוחת בקר לא לקחנו ארוחת צהריים
 בשבע וחצי אחרי הצהריים התקרבה אל אוניתנו, גדולה אונית מלחמה וירדו על סירה שלשה קצינים
 אנגלים ועלו על ספינתנו.
 22/7/21
 23/7/21 בצהריים נתנו פקודה שצריכים בעצמנו לבשל...

...החליטו ב - 12 בצהריים לא לקבל שום מזונות מהם.

21/VII יום שני ארוחת בקר לא לקחנו ארוחת צהריים קבלנו אבל שום שנוי לא היה אצלנו בערב בשבע וחצי אחרי הצהריים התקרבה אל אוניתנו, גדולה אונית מלחמה וירדו על סירה שלשה קצינים אנגלים ועלו על ספינתנו.

22/VII

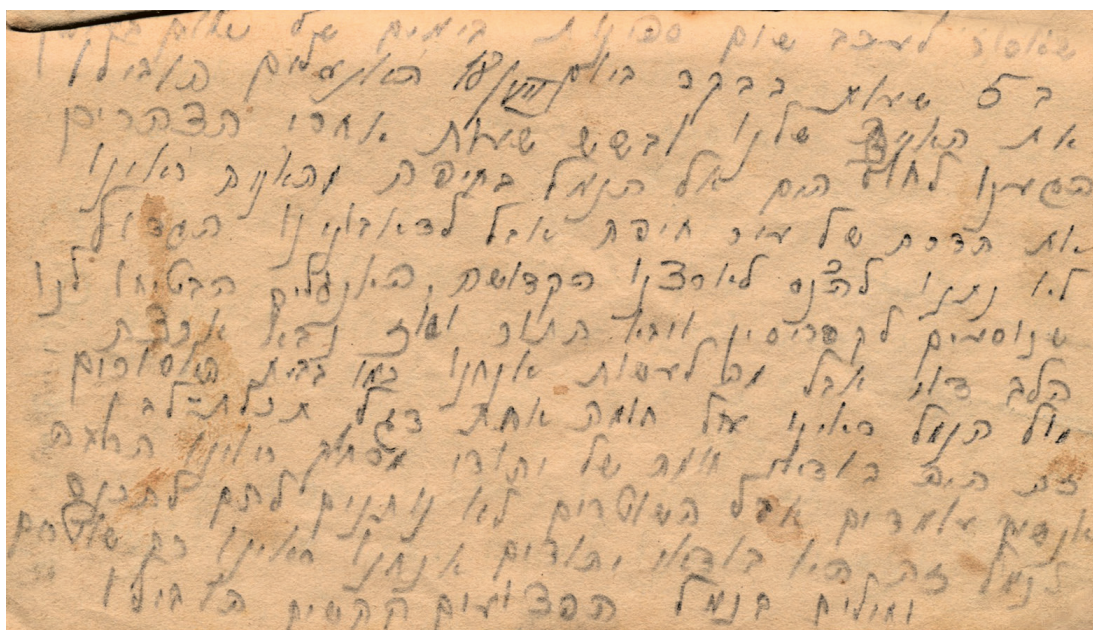
23/VII בצהריים נתנו פקודה שצריכים בעצמנו לבשל...

אל יום פולחן דער חופה אפמאכט קראן אטאל
 דא פאקט מאכט משלח בליל וצדקו אפמאכט
 דער יארנו קראן פאקט פאקט קראן אטאל
 מאלען זכרונות אלפס יעכאל אקראנט יחטא וצדק
 מאקט אצט אטאל קראן קאפמאל גער אפמאכט פאקט
 יפא אצטל יא אפמאכט דא אפמאכט אפמאכט
 דא פאקט פאקט אטאל דא פאקט פאקט אטאל
 אטאל 19/8 ב. 8 ש. בקר. כל פאקט פאקט אטאל
 קראן אטאל בקר. אטאל אטאל אטאל אטאל
 אטאל 20 יא אטאל פאקט אטאל אטאל אטאל
 אטאל אטאל אטאל אטאל אטאל אטאל אטאל

...אל בית החולים בעיר חיפה והרבה לקחו ונשאו על האוניה מלחמת משחית. כלנו ירדנו מהאניה בערב
 אחרי קבלת שבת. החבילות לקחו מאתנו וגם לקחו מאתנו מכתבים לארץ ישראל לקרובים. חפשו אצלנו
 רובים חיצים וגם לקחו קופסאות בשר ודגים כדי שלא יהיו אצלנו מה לזרק בצבא ולהתנגד נגדם.
 כל הלילה העלו אותנו על שלשה ספינות מלחמות משחית וביום 19/VII ב - 8 ש. בבקר זזו האניות
 מהנמל חיפה. קבלנו ארוחת בקר ארוחת צהריים וארוחת ערב.
 יום 20 יום השני של נסיעתנו בצהריים אמרו לנו שנוסעים אנחנו למקום שבאנו משם אנשי אוניה ...

...שאסור לעכב שום ספינות בימים של שלום בעולם.

ב - 5 שעות בבקר ביום 18/VII האנגלים הובילו את האניה שלנו ובשש שעות אחרי הצהרים הגענו לחוף הים אל הנמל בחיפה מהאניה ראינו את הדרה של עיר חיפה אבל לדאבוננו הגדול לא נתנו להכנס לארצנו הקדושה. האנגלים הבטיחו לנו שנוסעים לקפריסין ויבוא התור ואז נבוא ארצה. הלב דוי אבל מה לעשות אנחנו כמו בבית האסורים מול הנמל ראינו על חומה אחת דגל תכלת לבן זה היה בודאי חומה של יהודי מבתוך ראינו אנשים עומדים אבל השוטרים לא נותנים להם להכנס לנמל זה, היו בודאי יהודים. אנחנו ראינו רק שוטרים ומולם בנמל הפצועים הקשים הובילו...

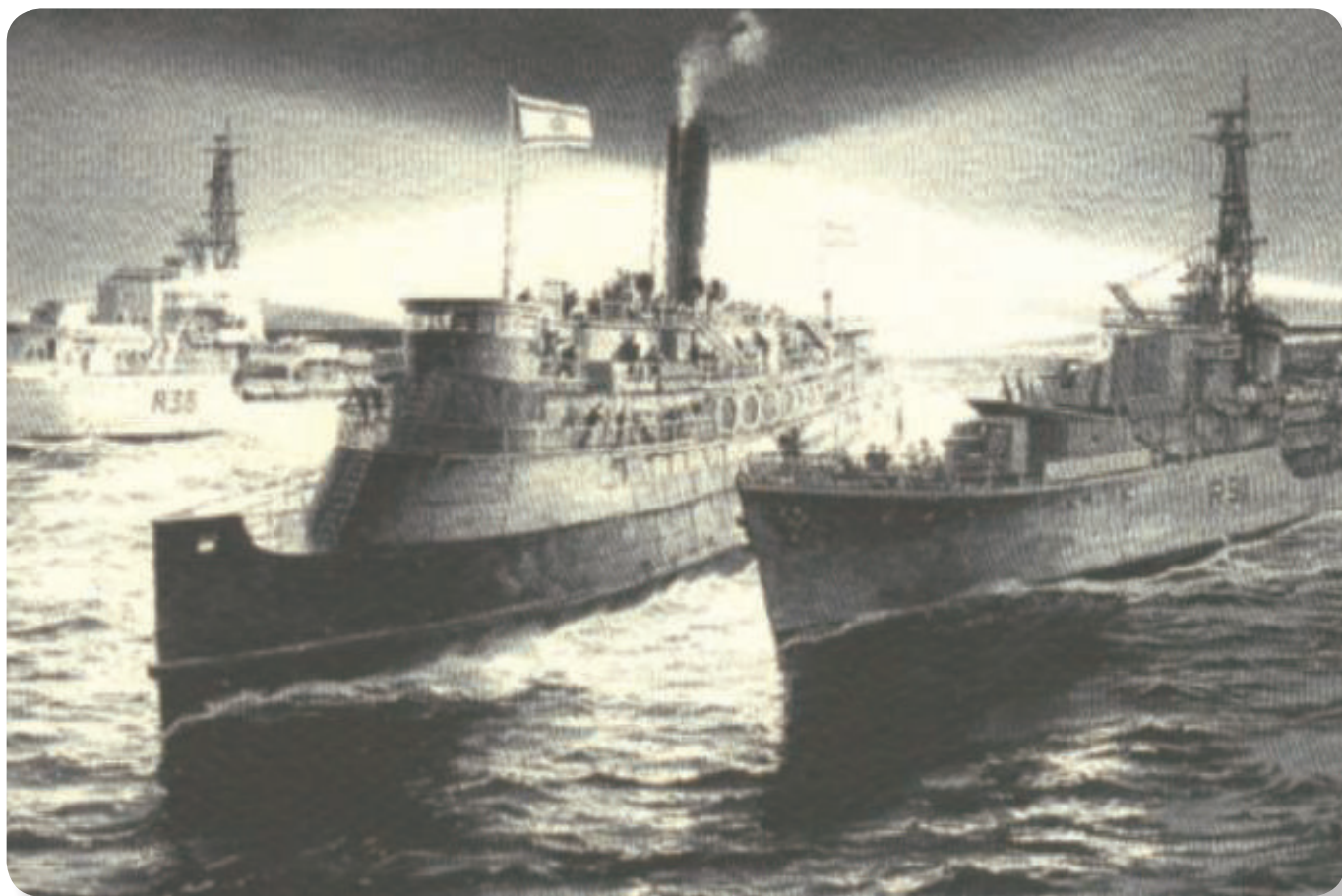
נתנו מקום לנסוע. זה היה ב - 3 שעות בלילה על יום 18/VII הצעירים זרקו הרבה קופסות על
 החילים וגם שפכו מים ושמן עליהם אבל ארבע מהם קפצו על הספון. המלחים האמריקאים לחמו כמו
 אריות תפסו את הרובים מידיהם וזרקו אותם אל הים ואותם אסרו בחדר אחד. אחד מהם נפצע. ככה
 שלשה פעמים התקרבו אל אוניתנו, בפעם השלישי שברו את אוניתנו. אנשי אוניה נבהלו, היו קרבנות
 וגם הרבה חברים נפצעו כך עבר הקרב עד חמש שעות בבקר. המראה של האניה היתה כמו רשת. הם
 התנפלו על מים בין עממייס...

...נתנו מקום לנסוע. זה היה ב - 3 שעות בלילה על יום 18/VII הצעירים זרקו הרבה קופסות על
 החילים וגם שפכו מים ושמן עליהם אבל ארבע מהם קפצו על הספון. המלחים האמריקאים לחמו כמו
 אריות תפסו את הרובים מידיהם וזרקו אותם אל הים ואותם אסרו בחדר אחד. אחד מהם נפצע. ככה
 שלשה פעמים התקרבו אל אוניתנו, בפעם השלישי שברו את אוניתנו. אנשי אוניה נבהלו, היו קרבנות
 וגם הרבה חברים נפצעו כך עבר הקרב עד חמש שעות בבקר. המראה של האניה היתה כמו רשת. הם
 התנפלו על מים בין עממייס...

לעלות על האוניה כל הקופסות עם בשר וחלב ודגים הביאו על הספון וגם הכינו שמה מים לשפך וגם
 שמן חם כדי לא לתת להם לכנס אל האניה. הכל היה בסדר וגם בשעה שיהיה לאחדים מהם אפשרות
 ויבואו אז להוציא מידם רובה ולזרק למים ואסור להשתמש בהם. בערב קבלנו מזונות על יום אחד. סגרו
 כל החלונות כי ידענו שיזרקו אד לדמעת-עין ועשו גם כן תפיסי עץ לחלונות לילה. כל הספינות כבו נס
 החשמל אצלם ונסעו בלי אור ובכל פעם התקרבו אל אוניתנו ודרשו לא לנסוע הלאה כי יש להם פקודה
 לא לתת לנו לנסוע ואוניתנו נסעה הלאה לא מהר כי היה עוד זמן בערך מאה ק"מ מארץ. התנפלו על
 אוניתנו ולא...

לעלות על האוניה כל הקופסות עם בשר וחלב ודגים הביאו על הספון וגם הכינו שמה מים לשפך וגם
 שמן חם כדי לא לתת להם לכנס אל האניה. הכל היה בסדר וגם בשעה שיהיה לאחדים מהם אפשרות
 ויבואו אז להוציא מידם רובה ולזרק למים ואסור להשתמש בהם. בערב קבלנו מזונות על יום אחד. סגרו
 כל החלונות כי ידענו שיזרקו אד לדמעת-עין ועשו גם כן תפיסי עץ לחלונות לילה. כל הספינות כבו נס
 החשמל אצלם ונסעו בלי אור ובכל פעם התקרבו אל אוניתנו ודרשו לא לנסוע הלאה כי יש להם פקודה
 לא לתת לנו לנסוע ואוניתנו נסעה הלאה לא מהר כי היה עוד זמן בערך מאה ק"מ מארץ. התנפלו על
 אוניתנו ולא...

באוניתנו אכל בכוח של המלחים התקינו את החור ובמשך שתי שעות נסענו הלאה באניה היה די
 מזונות ומים ההנהלה של האוניה קבלה פקודה לנסוע אל נמל תל-אביב ולבוא על יום 18/VII בבקר
 אל הנמל. ובשביל זה לא מיהרנו לנסוע. ביום 17/VII כל היום התקרבו האניות של אנגליה ואמרו לנו
 שיש להם פקודה לעכב את הנסיעה שלנו אבל ענה להם כומר אמריקאי שנסע עמנו ואמר להם לפי
 החוק בין עממי אסור כל כך קרוב להתקרב אל האוניה ותכף נסעו הלאה. ביום 17/VII ליוו אותנו 10
 אניות מלחמות. ההנהלה של אניה ארגנו על הספון פלוגות והצעירים לא לתת לצבא האנגלית...

...באוניתנו אבל בכוח של המלחים התקינו את החור ובמשך שתי שעות נסענו הלאה באניה היה די
 מזונות ומים ההנהלה של האוניה קבלה פקודה לנסוע אל נמל תל-אביב ולבוא על יום 18/VII בבקר
 אל הנמל. ובשביל זה לא מיהרנו לנסוע. ביום 17/VII כל היום התקרבו האניות של אנגליה ואמרו לנו
 שיש להם פקודה לעכב את הנסיעה שלנו אבל ענה להם כומר אמריקאי שנסע עמנו ואמר להם לפי
 החוק בין עממי אסור כל כך קרוב להתקרב אל האוניה ותכף נסעו הלאה. ביום 17/VII ליוו אותנו 10
 אניות מלחמות. ההנהלה של אניה ארגנו על הספון פלוגות והצעירים לא לתת לצבא האנגלית...

בלי שום עזרה. אבל בכח של המלחים היהודים ומסירתם זזה הספינה ממקומה ביום 11/VII בשש
 שעות בבקר תכף מהנמל לותה את אניתנו אניה מלחמת אנגלית. ביום 12/VII התקרבה אלינו האוניה
 האנגלית והק. שאל לאן אנחנו נוסעים אבל לא קבל שום תשובה וכך פעמים אחדות שאל לאן אנחנו
 נוסעים וביום 13/VII ראינו שמלווה אותנו עוד אניות אחדות והם מתקרבים אלינו ושואלים אם יש לנו
 די מים או מזונות או צריכים אנחנו עזרה, אבל שום תשובה לא קבלו ככה נסענו ימים אחדים בלי שום
 מכשולים. הם שאלו מדוע אנחנו נוסעים עם דגל של מלכות קולומביה ולא קבלו שום תשובה. בלילה
 מיום 14/VII על יום 15/VII היתה סערה גדולה על הים ונעשה חור לא גדול...

צילום: Tom Dale - מלח על סיפון המשחתת הבריטית Chequers

קבלנו צדה לדרך על יום אחד. קפה לחם וגבינה 3 שוקולד ופירות בקופסות. בעשר בערב באו מכוניות
 וכלנו באחת עשר בערב נסענו מהנקודה על הנמל. ביום 10/VII הגענו לנמל משא בעיר סעד ב - 11
 בבקר. ב - 1 אחרי הצהריים נכנסנו אל האניה. על האניה היה הדגל של מלכות Columbia. לא רחוק
 מהאניה קבלנו ויזות תעודות עליה (לקולומביה) השוטרים הצרפתים לקחו את תעודות עליה במשך
 שעות אחדות באו אל האניה 4500 איש. אנשים אלפים, נשים אלף שש מאות, ילדים תשע מאות.
 תכף דרשו האנגלים מהממשלת הצרפתית לא לתת לנו רשיון לנסע מהנמל. קשה היה להאניה לזוז
 ממקומה...

קבלנו צדה לדרך על יום אחד. קפה לחם וגבינה 3 שוקולד ופירות בקופסות. בעשר בערב באו מכוניות
 וכלנו באחת עשר בערב נסענו מהנקודה על הנמל. ביום 10/VII הגענו לנמל משא בעיר סעד ב - 11
 בבקר. ב - 1 אחרי הצהריים נכנסנו אל האניה. על האניה היה הדגל של מלכות Columbia. לא רחוק
 מהאניה קבלנו ויזות תעודות עליה (לקולומביה) השוטרים הצרפתים לקחו את תעודות עליה במשך
 שעות אחדות באו אל האניה 4500 איש. אנשים אלפים, נשים אלף שש מאות, ילדים תשע מאות.
 תכף דרשו האנגלים מהממשלת הצרפתית לא לתת לנו רשיון לנסע מהנמל. קשה היה להאניה לזוז
 ממקומה...

בבקר קמנו התפללנו (יום שבת 6/VII) אכלנו ואחר כך שכבנו לנו מהדרך. חבר הפלמך אליהו
 הבטיח לנו שבקרב נסע ארצה. כך חיינו לימים אחדים ביקרו חברי התנועה השולחת "תקוה" מגרמניה.
 בנקודה היו מאה ושמונים איש. חברי תקוה מקבוץ לנדסברג, קבוץ הרנוואלד ועוד בודדים מתנועתנו.
 חבילות עם עשרה ק"ג מהחפצים נתנו לנו רשות לקחת איתנו. התנגדו הרבה אנשים מהפקודה הזאת
 אבל אני רואה שחברי הפלמך היו נכונים עם הפקודה הזאת ביום 9/VII אחר הצהריים. הח' עלי אמר
 לנו שהערב נסע מפה אל הנמל. השמחה הייתה גדולה.

בבקר קמנו התפללנו (יום שבת 6/VII) אכלנו ואחר כך שכבנו לנו מהדרך. חבר הפלמך אליהו
 הבטיח לנו שבקרב נסע ארצה. כך חיינו לימים אחדים ביקרו חברי התנועה השולחת "תקוה" מגרמניה.
 בנקודה היו מאה ושמונים איש. חברי תקוה מקבוץ לנדסברג, קבוץ הרנוואלד ועוד בודדים מתנועתנו.
 חבילות עם עשרה ק"ג מהחפצים נתנו לנו רשות לקחת איתנו. התנגדו הרבה אנשים מהפקודה הזאת
 אבל אני רואה שחברי הפלמך היו נכונים עם הפקודה הזאת ביום 9/VII אחר הצהריים. הח' עלי אמר
 לנו שהערב נסע מפה אל הנמל. השמחה הייתה גדולה.

דוד חטקביץ נולד בלומז'ה, פולין להוריו צבי-יהודה ואלטה ב - 7.7.1915.
 בפרוץ מלחמת העולם השנייה, גויס כאיש מילואים לצבא הפולני ואיתו הצטרף לצבא האדום ברוסיה.
 במהלך המלחמה הגיע עד **Baku** בירת רפובליקת אזרבייג'ן.
 עם תום מלחמת העולם השנייה שב ל - **Białystok** ומשם לוורשה בירת פולין.
 בסיוע ארגון ה - "בריתה" הגיע למחנה העקורים "**Sedan Kaserne**" בעיר **Ulm** שבגרמניה.

מלי חטקביץ לבית וויסלדר נולדה בשנת 1920 בטומאשוב לובלסקי, פולין להוריה פנחס וסילקא. בפרוץ
 מלחמת העולם ברחה עם הוריה ואחותה לרוסיה. במהלך המלחמה הגיעה המשפחה לארכנגלסק.
 עם תום מלחמת העולם השנייה שבה המשפחה לפולין.
 בסיוע ארגון ה - "בריתה" הגיעה למחנה העקורים "**Sedan Kaserne**" בעיר **Ulm** שבגרמניה.
 במחנה עקורים זה, דוד ומלי הכירו זה את זו ונישאו בתחילת שנת 1947.

במסגרת עליה ב' הועברו ל - **Port-de-Bouc** משם לאונית המעפילים "אקסודוס" ב - **Port de sete** כאשר מלי בהריון.
 בתום קרב השתלטות הצי הבריטי על האוניה, הועלו בני הזוג בנמל חיפה, לאוניה הבריטית **Empire Rival** ובה גורשו דרך נמלי
Port-de-Bouc וגיברלטר לנמל המבורג בגרמניה.
 בנמל המבורג הורדו יחד עם שאר המעפילים בכוח והועברו למחנה העקורים **AmStau** וממנו למחנה העקורים - **Sengwarden**.
 כאן נולד בנם צבי בכ"ט בנובמבר 1947 בבית החולים בעיר **Wilhelmshaven**.
 במחנה זה שהו דוד, מלי ובנם צבי עד לאחר קום המדינה.
 משם הועברו על ידי ארגון ההעפלה לצרפת והגיעו לארץ באוניה "קסרטה" ב - 10.10.1948.
 עם הגיעם לארץ התגוררו במעברת פרדס חנה ומשם עברו לעכו בה נולדה בשנת 1955 בתם מרים. בשנת 1959 עברה המשפחה
 לקרית חיים.
 דוד חטקביץ עבד ברפא"ל - רשות פיתוח אמצעי לחימה ונפטר ב - 20.3.1991.
 מלי חטקביץ נפטרה ב - 5.3.1987.

Nr. 1337

Certificate

Holder of this No. 558 is a Maapil of "Exodus 1947"; he/she was brought by force to Germany from Haifa, and is in exile on his way back to Eretz-Israel.

Issued in exile camp Am Stow

Date: 3/5/1947

Signature
Camp Committee

תעודה

558 בעל התעודה מס. זהו מעפיל מיציאת אירופה תש"ז שהוחזר בכח לגרמניה מנמל חיפה ונמצא בגירוש בדרך חזרה לארץ-ישראל.

נתן בפקדה הגירוש אמ סטאו

תאריך

מזכירות הפקדה

Nr. 1336

Certificate

Holder of this No. 559 is a Maapil of "Exodus 1947"; he/she was brought by force to Germany from Haifa, and is in exile on his way back to Eretz-Israel.

Issued in exile camp Am Stow

Date: 3/5/1947

Signature
Camp Committee

תעודה

559 בעל התעודה מס. זהו מעפיל מיציאת אירופה תש"ז שהוחזר בכח לגרמניה מנמל חיפה ונמצא בגירוש בדרך חזרה לארץ-ישראל.

נתן בפקדה הגירוש אמ סטאו

תאריך

מזכירות הפקדה

יומן מסע זה
נערך לזכרם של עלי ודוד חטקביץ ז"ל
על ידי בנם צבי חטקביץ
במלאת 70 שנה למסעה של אנית המעפילים
אקסודוס 1947 - יציאת אירופה תש"ז

יומן מסע זה הינו מסמך היסטורי ואישי אשר נכתב על ידי אבי דוד חטקביץ ז"ל בימי מסעה של אונית המעפילים אקסודוס 1947 - יציאת אירופה תש"ז בדרכה לארץ.

4554 מעפילי האקסודוס, כולם ניצולי שואה ממחנות העקורים באירופה, החליטו להעפיל לארץ ישראל, למרות הסגר האכזרי שהטילו הבריטים על כל נתיבי העלייה.

מסעם זה מהווה ציון דרך לעליונות הרוח הציונית על הכח של הממשלה הבריטית. גאוותי באבי ז"ל ובאמי ז"ל, אשר נשאה אותי ברחמה, במסעם על האקסודוס ועל אוניית הגירוש "אמפייר ריוול".

על פי אמרתו של מפקד הפלמ"ח יגאל אלון:

"עם שאינו מכבד את עברו גם ההווה שלו דל - ועתידו לוט בערפל"

אני, צבי חטקביץ, בנו של מחבר היומן, ראיתי לנכון להוציא ספר זה כדי להוסיף נדבך לשימור מורשת מפעל ההעפלה והמעפילים.

